

**UNIVERZITA KARLOVA
FARMACEUTICKÁ FAKULTA V HRADCI KRÁLOVÉ**

Katedra Sociální a klinické farmacie

Studijní program: Farmacie

Posudek oponenta diplomové práce

Rok obhajoby: 2021

Autor/ka práce: **Adriana Magátová**

Vedoucí práce: doc. PharmDr. Daniela Fialová, Ph.D.

Konzultant/ka:

Oponent/ka: PharmDr. Anna Lukačšínová, Ph.D.

Název práce: **Racionalita užitia benzodiazepínov u starších pacientov**

Rozsah práce: 161 stran, 10 obrázků, 24 tabulek, 182 citací

Hodnocení práce:

a) Odborná úroveň a zpracování teoretické části:	výborná
b) Náročnost použitých metod:	výborná
c) Zpracování metodické části (přehlednost, srozumitelnost):	výborné
d) Kvalita získaných experimentálních dat:	výborná
e) Zpracování výsledků (přehlednost, srozumitelnost):	výborné
f) Hodnocení výsledků včetně statistické analýzy:	výborné
g) Myšlenková úroveň a rozsah diskuse výsledků:	výborná
h) Srozumitelnost, výstižnost a adekvátnost závěrů:	výborná
i) Splnění cílů práce:	výborné
j) Množství a aktuálnost literárních odkazů:	výborné
k) Jazyková úroveň (stylistická a gramatická úroveň):	výborná
l) Formální úroveň práce (členění textu, grafické zpracování):	výborná

Doporučuji diplomovou práci k uznání jako práci rigorózní

Případné poznámky k hodnocení:

Obsahová úroveň práce

V úvodu práce autorka přehledně shrnula základní témata, kterými se práce zabývá a nastínila problematiku terapie benzodiazepiny v seniorské populaci v kontextu současných znalostí v oblasti geriatrické farmakoterapie. Jednotlivé cíle diplomové práce byly jasně a srozumitelně stanoveny. V teoretické části práce autorka zřetelně a výstižně předložila problematiku stárnoucí populace v celospolečenském kontextu a důsledky současného demografického vývoje. Přehledně zpracovala aktuální informace týkající se polypragmatie, farmakologických změn ve stáří, racionální farmakoterapie ve stáří, nežádoucích účinků léčiv a explicitních expertních kritérií hodnotících potenciálně nevhodné lékové postupy u seniorské populace. Velká část teoretické části je věnována charakteristice benzodiazepinů a jejich specifickým při užití u geriatrické populace. Autorka se podrobně věnuje farmakokinetickým a farmakodynamickým vlastnostem benzodiazepinů a jejich změnám v procesu stárnutí. Tyto informace velice přehledně a srozumitelně shrnuje v tabulkové podobě. Metodika diplomové práce je jasně formulována a uvádí přesný postup sběru a hodnocení dat, včetně uvedení sledovaných veličin a jejich statistické analýzy. Velice precizně je zpracován také popis sběru dat a hodnocení jednotlivých vstupních a výstupních

veličin. Popis použitých statistických metod je na vysoké úrovni. Část pokrývající výsledky studie je rozsáhlá a srozumitelně popsána. Byly zde prezentovány výstupy všech zkoumaných parametrů, které odpovídají cílům vytyčeným v úvodu práce. Výsledky byly prezentovány srozumitelně jak v psané, tak v grafické podobě, a byly zhodnoceny použitím různých statistických metod. V rámci diskuse autorka adresovala všechny hlavní výstupy studie a provedla jejich kvalitní a komplexní srovnání s aktuálními odbornými poznatky v dané problematice. Autorka neopomenula uvést limity studie, což lze považovat za důležitý faktor nejen pro budoucí interpretaci, ale také pro další navazující vědecké práce. V závěru diplomové práce jsou shrnuty nejen hlavní zjištění práce, ale zároveň také přínosy této práce, včetně významu individualizace farmakoterapie u geriatrických pacientů a optimalizace zapojení klinického farmaceuta v rámci komplexní racionální geriatrické péče.

Celkově je po obsahové stránce tato práce velice kvalitně zpracována a autorka prokázala komplexní znalost zkoumané problematiky, včetně schopnosti analýzy, interpretace a diskuse výsledků vlastní práce i dalších odborných zahraničních i tuzemských zdrojů.

Formální úroveň práce

Jazyková a jazykově odborná úroveň předloženého textu odráží solidní znalost dané problematiky. Grafická úprava textu je srozumitelná, text je přehledně členěn, což umožňuje rychlou orientaci napříč jednotlivými částmi práce. Tabulkové a grafické zpracování výsledků je provedeno důkladně, přehledně a srozumitelně. Autorka použila konzistentní formát odborných citací a pracovala s relevantní tuzemskou i zahraniční literaturou.

Celkové hodnocení práce

Tato diplomová práce se zabývá aktuální a velice důležitou problematikou. Poskytuje cenný náhled do rozsahu a charakteru užívání benzodiazepinů v České republice a ve Španělsku v různých typech zdravotní a farmaceutické péče. Zároveň představuje kvalitní počáteční výzkum k vytyčení dalších vědeckých záměrů v této oblasti, které mohou přinést pozitivní ovlivnění v oblasti kvality a rozsahu indikace a preskripce benzodiazepinů u seniorské populace v různých sektorech zdravotní péče.

V rámci hodnocené diplomové práce autorka uvedla, zpracovala a následně odborně diskutovala všechny vytyčené cíle. Práce je velice kvalitně zpracována jak po odborné, obsahové, tak i po formální stránce. Dle mého názoru tato práce splňuje požadavky kladené na diplomové práce, a proto ji doporučuji k obhajobě. Zároveň vzhledem k vysoké kvalitě provedení tuto práci doporučuji také jako práci rigorózní.

Dotazy a připomínky:

Připomínky:

1. V kapitolách 4.2.6 a 4.2.7 hodnotících funkční a kognitivní stav pacientů a výskyt pádů, je uveden detailní rozbor sledovaných parametrů a jejich srovnání mezi jednotlivými typy zdravotní péče. Z pohledu vlivu užívání benzodiazepinů u geriatrické populace by bylo vhodné také statisticky zhodnotit rozdíly v hodnocených parametrech u uživatelů a ne uživatelů benzodiazepinů.

2. V části diskuse velice oceňuji diskusi nad rozdíly ve věkovém zastoupení pacientů v rámci lékárenské péče v České republice v porovnání se Španělskem. Tato diskuse do určité míry osvětluje rozdílné výsledky v jednotlivých sledovaných parametrech.

Dotazy:

1. Benzodiazepiny jsou často indikovány k terapii insomnie. Jaké jiné nefarmakologické/farmakologické přístupy jsou vhodné k použití u geriatrických pacientů? Bylo možné ve Vaší studii tyto terapeutické postupy hodnotit?

2. Jaké další faktory, kromě dostupnosti na farmaceutickém trhu, by mohly mít vliv na rozdílnou prevalenci a portfolio benzodiazepinů v České republice v porovnání se Španělskem?

hodnocení, práce je: výborná

k obhajobě: doporučuji

V Hradci Králové

14. září 2021

podpis oponenta/ky